

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ciubuc Emanoil împotriva lui Cioina Nicolae cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului imobil prin evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Ina Pucas și menținută hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

(Dosarul nr.2ra-795/23
NR. PIGD 2-20078967-01-2ra-07062023)

Instanța de apel nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate. Motivarea superficială a deciziei contestate. Nu au fost clarificate toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și probele pe care se întemeiază concluziile privitoare la aceste circumstanțe. Eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: D. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secieru, V. Cotorobai, M. Anton)

24 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina,
Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*
Ion Munteanu,
Oxana Parfeni, *Judecători*
constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 29 iunie 2020, Ciubuc Emanoil a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cioina Nicolae cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului imobil prin evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la ***** a achiziționat de la *****, ***** și ***** apartamentul nr.*****, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat în *****, str. *****.

3. După dobândirea dreptului de proprietate asupra imobilului nominalizat, s-a deplasat la adresa amplasării apartamentului pentru a intra în posesia acestuia, însă a depistat că în apartamentul respectiv în mod abuziv și samavolnic a pătruns o persoană străină, prezentându-se ca Cioina Nicolae, care îi crea impedimente să intre în locuința sa, pe care a dobândit-o în proprietate.

4. Pârâtul refuză eliberarea apartamentului în litigiu, fără a prezenta acte ce i-ar confirma dreptul dânsului de a locui în acest imobil.

5. În vederea apărării dreptului său de proprietate, Ciubuc Emanoil s-a adresat cu plângere IP Botanica al DP mun. Chișinău, solicitând asistența organului de urmărire penală pentru apărarea dreptului încălcat prin violarea dreptului de proprietate.

6. În urma investigației efectuate de IP Botanica al DP mun. Chișinău prin scrisoarea nr.***** din 14 februarie 2020, a fost informat că litigiul ține de ordinul relațiilor civile și urmează a fi soluționat pe cale judiciară.

7. În scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, în adresa pârâtului a fost expediată o cerere prealabilă, solicitând eliberarea apartamentului în termen de 7 zile calendaristice, însă nu a primit răspuns, din care motiv s-a adresat în judecată cu prezenta acțiune.

8. Reclamantul a notat că la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, vânzătorul a declarat în contract că imobilul în litigiu nu este dat în locațiune sau comodat unei alte persoane.

9. Ciubuc Emanoil consideră că prin acțiunile ilegale ale pârâtului Cioina Nicolae se constată că acesta ocupă în mod abuziv apartamentul nr.*****, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat în *****, str. ***** , pe care îl deține cu drept de proprietate privată, creându-i obstacole la folosirea acestuia.

10. Cu trimitere la prevederile art.500 alin.(1), art.510 alin.(2), art.581 alin.(1) și (2), art.585 alin.(2) din Codul civil și art.46 alin.(1) din Constituție și art.1 din Protocolul nr.1 la CtEDO, Ciubuc Emanoil a solicitat admiterea acțiunii și evacuarea lui Cioina Nicolae, cu toți membrii familiei acestuia, precum și alte persoane, din bunul imobil – apartamentul nr.*****, nr.cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat pe adresa: *****, pe care îl ocupă ilegal, precum și încasarea din contul lui Cioina Nicolae în beneficiul său a sumei de 2000 de lei cheltuieli de asistență juridică, 100 de lei taxa de stat și 180 de lei cheltuieli pentru eliberarea adevărinței de la ASP.

11. La 13 decembrie 2021, Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina a depus cerere cu privire la audierea martorilor în ședință de judecată (f.d.116-118, vol.I).

12. La 24 iunie 2022, Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina a depus cerere, prin care a solicitat reluarea examinării cauzei în fond (f.d.123, vol.I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

13. Prin încheierea protocolară din 13 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a decăzut partea pârâtă în audierea martorilor, din motiv că pârâtul Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina nu a asigurat prezența acestora la ședința de judecată (f.d.125-126, vol.I).

14. Prin încheierea protocolară din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea depusă de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina, prin care a solicitat reluarea examinării cauzei în fond (f.d.127, vol.I).

15. Prin hotărârea din 28 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Ciubuc Emanoil. S-a evacuat Cioina Nicolae, cu toți membrii familiei și altor persoane, din imobilul ce aparține cu drept de proprietate lui Ciubuc Emanoil – apartamentul nr.*****, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., situat în *****, str. *****, pe care îl ocupă ilegal. S-a încasat din contul lui Cioina Nicolae în beneficiul lui Ciubuc Emanoil suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 180 de lei cheltuieli pentru obținerea informației de la Agenția Servicii Publice și 100 de lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, în total 2280 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

16. La 07 iulie 2022, Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 23 noiembrie 2022, a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 28 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

17. Prin decizia din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina, și menținută hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

18. *La 22 mai 2023*, Cioina Nicolae, reprezentat de avocata Pucas Ina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

19. În susținerea recursului Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina a invocat că concluziile instanței de apel sunt contradictorii, neclare, fapt care pune la îndoială temeinicia deciziei contestate.

20. Este eronată concluzia instanței de apel precum că de facto dânsul locuiește în apartamentul nr.***** din str. *****, or, în lucrările dosarul se conțin diferite date cu privire la numărul apartamentului în care domiciliază, astfel din facturile pentru serviciile comunale, în special, eliberate de SA „Moldovagaz” figurează adresa: *****, ap.*****, pe când cele emise de SRL „Infobon” figurează adresa: *****, ap.*****.

21. Recurentul a remarcat că la ***** a fost angajat în funcție de ***** la ÎS „*****”, reorganizată la ***** în SA „*****”. În același an împreună cu membrii familiei sale i-a fost repartizat în folosință apartamentul nr.***** (după noua numărătoare nr.*****) din str. *****, compus din ***** odăi, cu suprafața de ***** m.p., cu statut de locuință de serviciu. Până în prezent locuiește în apartamentul nr.***** din str.*****, unde își are viza de reședință, faptul dat rezultă și din informația eliberată de Agenția Servicii Publice, anexată la dosar.

22. În toată perioada, a făcut reparația în apartamentul nr.***** din str. ***** și achită serviciile comunale.

23. ***** și *****, de la care intimatul Ciubuc Emanoil a procurat apartamentul nr.***** din str. *****, niciodată nu au locuit în apartamentul nr.*****, aceștia au avut viza de domiciliu în apartamentul nr.***** din acest bloc locativ.

24. La fel, niciodată nu l-a văzut pe intimatul Ciubuc Emanoil și nu este clar cum putea să cumpere un apartament fără să-l vadă în realitate.

25. De asemenea, la dosar nu se atestă înscrișuri probatorii că apartamentul nr.***** din str. *****, aflat în posesia sa, aparține lui Ciubuc Emanoil, or, în contractul de vânzare-cumpărare obiect al înstrăinării îl constituie apartamentul nr.*****.

26. Nu se atestă probe incontestabile că dânsul ocupă ilegal apartamentul nr.***** din str. *****, fapt ignorat de instanțele de judecată ierarhic inferioare.

27. Pe lângă acestea, apartamentul nr.*****, pe care îl deține în posesie are suprafața de ***** m.p., pe când apartamentul nr.*****, la care pretinde Ciubuc Emanoil, are suprafața de ***** m.p.

28. Instanța de fond, a cărei soluție a fost menținută de instanța de apel, a dispus evacuarea sa și a membrilor familie sale din presupusul apartament nr.***** din str. *****, cu toate că dânsul de fapt locuiește în apartamentul nr.***** din același bloc locativ.

29. Consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept material, cu aprecierea arbitrară a probelor anexate la dosar.

30. În cadrul examinării cauzei în prima instanță dânsul a depus cerere ca să fie audiați în calitate de martori ***** și *****, deși cererea a fost admisă de către instanța de judecată, totuși martorii respectivi nu au fost audiați. De asemenea, a solicitat reluarea cercetării judecătorești și a prezentat martorii nominalizați, însă instanța de fond a respins cererea respectivă.

31. Recurentul consideră că a fost privat de dreptul de a da explicații întru susținerea poziției sale, de a prezenta probe cum ar fi declarațiile martorilor, audierea cărora anterior a fost admisă în instanța de judecată, fiindu-i încălcat dreptul privind accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil.

32. Apreciază ca fiind eronate concluziile instanței de judecată precum că dânsul și reprezentantul său, avocatul Pucas Ina au fost legal citați pentru ședințele anterioare celei din 13.06.2022, au participat la acestea, au formulat demersuri în fața instanței etc., or, ședința din 21.03.2022 a fost contramandată, fără a stabili o altă ședință și nici înștiințări în adresa sa nu au fost expediate.

33. Mai mult decât atât, în instanța de apel cauza a fost examinată în absența sa și a reprezentantului său. Astfel, prima ședință în apel a fost preconizată pentru 02 februarie 2023, însă a expedit în adresa instanței de apel cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei pe motiv de boală, însă instanța de apel a respins cererea respectivă, indicând că anterior a mai depus cereri similare, fapt ce nu corespunde realității, întrucât în apel a fost doar o singură ședință cea din 02 februarie 2023.

34. În opinia recurentului instanța de apel nu a asigurat disponibilitatea în drepturile sale ce constă în posibilitatea de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, fiind încălcate prevederile art.27 alin.(1) CPC.

35. Instanța de apel nu a garantat posibilitatea de a fi prezent în ședința de judecată, de a participa la dezbateri judiciare, de a da explicații, de a înainta obiecții în sensul art.56, art.382 și art.384 CPC.

36. În drept, recurentul Cioina Nicolae și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(2) lit.c), alin.(3) lit.b) și alin.(4) din Codul de

procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea; se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

37. La 08 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Ciubuc Emanoil copia recursului declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocata Pucas Ina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.189, vol.I), cu toate acestea intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

38. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

39. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

40. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

41. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

42. Recursul declarat la 22 mai 2023 de către Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

43. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului – 22.05.2023) statuează că:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

44. Articolul 431 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

45. Articolul 440 alin.(3)-(4) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.

(4) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

46. Articolul 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432.”

47. Articolul 444 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces.”

48. Articolul 445 alin.(1) lit.c) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

49. Articolul 117 alin.(1) din Codul de procedură civilă notează că:

„(1) Probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.”

50. Articolul 118 alin.(1) din Codul de procedură civilă menționează că:

„(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.”

51. Articolul 121 din Codul de procedură civilă indică că:

„Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.”

52. Articolul 130 alin.(1)–(5) din Codul de procedură civilă menționează că:

„(1) Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilă fără aprecierea lor.

(3) Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

(4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

(5) Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.”

53. Articolul 239 din Codul de procedură civilă indică că:

„Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.”

54. Articolul 240 alin.(1) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) La deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.”

55. Articolul 241 alin.(1) și (5) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii.

5) În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.”

56. Articolul 373 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.”

57. Articolul 490 alin.(1) din Codul civil prevede că:

„(1) Posesorul este prezumat proprietar al bunului până la proba contrară.”

58. Articolul 581 alin.(1)-(2) din Codul civil statuează că:

„(1) Proprietarul unui bun are dreptul de a i se recunoaște dreptul de proprietate și de a obține sau recupera posesia sa de la oricare persoană care îl stăpânește de fapt, cu excepția cazului în care acea persoană are un drept de a poseda bunul, în sensul art.484 alin.(3), opozabil proprietarului.

(2) Acțiunea în revendicare se înaintează contra persoanei care exercită stăpânirea de fapt a bunului la data înaintării.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

59. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *02 februarie 2023*, în ședință publică.

60. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, Cioina Nicolae, avocata Pucas Ina la *07 mai 2023*, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.178, vol.I).

61. În cererea de recurs, Cioina Nicolae a confirmat că copia deciziei motivate a instanței de apel contestată a recepționat-o la *05 mai 2023* (f.d.182, vol.I).

62. Astfel, recursul declarat la *22 mai 2023* de către Cioina Nicolae, reprezentat de avocata Pucas Ina se consideră ca fiind depus în interiorul termenul legal prevăzut de art.434 CPC.

63. Având în vedere că legea procesual-civilă impune obligații noi, prin care se anulează sau care reduc drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia (*22.05.2023*), deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele constituind un tot întreg organic.

64. Completul de judecată consideră recursul declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocata Pucas Ina, admisibil și urmează a fi examinat în continuare în complet de judecată din 3 judecători al Curții Supreme de Justiție.

65. Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, în coroborare cu normele de drept aplicabil speței,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată integral decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din motivele ce succed.

66. Reiterând esența litigiului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 29 iunie 2020, Ciubuc Emanoil a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cioina Nicolae, solicitând evacuarea acestuia cu toți membrii familiei sale, precum și altor persoane, din bunul imobil – apartamentul nr.*****, nr.cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat pe adresa: *****, pe care îl ocupă ilegal și compensarea cheltuielilor de judecată.

67. Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 28 iunie 2022 a admis acțiunea depusă de Ciubuc Emanoil și s-a dispus evacuarea lui Cioina Nicolae, cu toți membrii familiei și altor persoane, din imobilul ce aparține cu drept de proprietate lui Ciubuc Emanoil – apartamentul nr.*****, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., situat în *****, pe care îl ocupă ilegal. S-a încasat din contul lui Cioina Nicolae în beneficiul lui Ciubuc Emanoil suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 180 de lei cheltuieli pentru obținerea informației de la Agenția Servicii Publice și 100 de lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, în total 2280 de lei.

68. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 07 iulie 2022, Cioina Nicolae, reprezentat de avocata Pucas Ina, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

69. Efectuând controlul judiciar al hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 02 februarie 2023 a respins apelul declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina, și a menținut hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

70. Pe fondul cauzei, prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de admitere a acțiunii constatând că reclamantul Ciubuc Emanoil deține dreptul de proprietate asupra apartamentului nr.*****, nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat pe adresa *****, fapt confirmat prin certificatul eliberat de Agenția Servicii Publice.

71. Instanțele de judecată au constatat că pârâtul Cioina Nicolae ocupă apartamentul nr.***** din *****, fără temei legal, iar proprietarul imobilului prin acțiunea depusă solicită încetarea acțiunilor ilicite ale pârâtului de ocupare abuzivă a imobilului în litigiu.

72. Instanțele de judecate au concluzionat asupra temeiniciei acțiunii, motivând că pârâtul Cioina Nicolae nu deține niciun drept real asupra apartamentului nr.*****, nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., situat în *****, iar solicitarea proprietarului de a-și recupera posesia și folosința asupra bunului imobil este una justificată, în situația în care ultimul a continuat să-l folosească și să-l posede, fără acordul proprietarului, refuzând să-l elibereze.

73. Instanța de apel nu a reținut argumentul invocat de apelantul/pârât Cioina Nicolae precum că dânsul nu locuiește în apartamentul nr.*****, dar în apartamentul nr.***** din str.*****, deoarece din înscrisurile anexate de către acesta la referința depusă în instanța de fond, conțin date contradictorii cu privire la numărul apartamentului în care domiciliază, și anume în facturile emise de SA „Moldovagaz” figurează adresa: *****, ap.*****, pe când în facturile emise de SRL „Infobon” figurează adresa: ap.*****, str.*****.

74. Efectuând controlul judiciar al deciziei contestate, în raport cu materialele dosarului, argumentele invocate în recurs în coroborare cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția și concluziile instanței de apel sunt pripite, nefiind elucidate cu suficientă claritate toate circumstanțele importante ale cauzei, din motivele ce succed.

75. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că soluția instanței de apel rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine elucidarea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, iar concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

76. După cum rezultă din acțiune, obiectul de examinare îl constituie apartamentul nr.*****, nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat în *****, pe care reclamantul Ciubuc Emanoil îl deține cu drept de proprietate privată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din *****, încheiat între acesta și foștii proprietari *****, înregistrat la Serviciul Cadastral Teritorial Chișinău la ***** sub nr.***** (f.d.8, 14-19, 106, vol.I), pe care reclamantul îl revendică din presupusa posesie ilegală a pârâtului Cioina Nicolae.

77. Completul de judecată remarcă că atât în referința depusă în prima instanță, cererea de apel și recurs, Cioina Nicolae declară că nu locuiește și nu folosește, împreună cu familia sa, în apartamentul în litigiu nr.*****, dar apartamentul nr.***** din blocul locativ de pe adresa *****.

78. La acest aspect, Completul de judecată reține că potrivit suportului probator anexat la dosar, în special din informația eliberată de Agenția Servicii Publice și datele din cărțile de identitate, rezultă că Cioina Nicolae împreună cu membrii familiei sale: soția ***** și fiul *****, au viza de reședință în apartamentul nr.***** din str. *****, din anul ***** până în prezent (f.d.13, 80 verso, 81 verso, 82 verso, vol.I).

79. În același timp, Completul de judecată ține să menționeze că pentru serviciile comunale, familia Cioina o parte din facturi le primește pentru locul de consum: apartamentul nr.*****, str. *****, iar alte facturi le primește pentru locul de consum: apartamentul nr.*****, str. ***** (f.d.83-102, vol.I).

80. Totodată, ține de menționat că potrivit extrasului din tabelul nominal din 30 septembrie 2015, Cioina Nicolae, ***** și ***** locuiesc în

apartamentul nr.*****, compus din ***** odăi locative, cu suprafața de ***** m.p., situat în ***** (f.d.77-79, vol.I).

81. În contextul enunțat, este superficială și pripită concluzia instanței de apel, care a menținut hotărârea primei instanțe, precum că recurentul/pârât Cioina Nicolae ocupă fără temei legal și convențional apartamentul nr.***** din str.*****, iar proprietarul acestui imobil, Ciubuc Emanoil revendică încetarea acțiunilor ilicite ale lui Cioina Nicolae manifestate prin ocuparea abuzivă a spațiului locativ menționat, cu evacuarea ultimului și a membrilor familiei sale și a altor persoane, care ocupă ilegal acest spațiu locativ, în situația în care din materialele dosarului nicidecum nu rezultă că familia Cioina în realitate locuiește anume în apartamentul litigios nr.***** și refuză categoric să-l elibereze.

82. Mai mult ca atât, la actele cauzei este anexată o schemă a apartamentelor din blocul locativ nr.*****, certificată de reclamantul Ciubuc Emanoil, din care rezultă că în apartamentul nr.***** (ap.*****) locuiește familia Cioina, iar în apartamentul nr.***** (ap.*****) a locuit anterior familia ***** (f.d.22, vol.I). Cu toate acestea, însă, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au stabilit cu certitudine cine a întocmit respectiva schemă și cum apartamentul nr.***** a devenit apartamentul nr.*****, iar apartamentul nr.***** a devenit apartamentul nr.*****. Or, la actele cauzei înscrisuri probatorii, din care cert s-ar demonstra că apartamentul nr.***** din str. *****, în care locuiește familia Cioina, de fapt constituie apartamentul nr.*****, în privința căruia reclamantul Ciubuc Emanoil revendică recuperarea din stăpânirea ilegală a lui Cioina Nicolae, lipsesc.

83. Mai mult ca atât, după cum rezultă din datele cadastrale și contractul de vânzare-cumpărare din *****, autentificat notarial sub nr.*****, de către notarul *****, bunul imobil (ap.*****), nr. cadastral *****, din str. *****, are o suprafață totală de ***** m.p., pe când recurentul/pârât Cioina Nicolae invocă că suprafața apartamentului nr.***** din același bloc locativ, în care dânsul de fapt că locuiește, este de ***** m.p.

84. Deși, instanța de apel a menționat în decizia recurată că înscrisurile anexate de Cioina Nicolae conțin date contradictorii cu privire la numărul apartamentului în care domiciliază, și anume în facturile emise de SA „Moldovagaz” figurează adresa: *****, ap.*****, pe când în facturile emise de SRL „Infobon” figurează adresa: ap.*****, str.*****, totuși nu a verificat și elucidat pe deplin acest aspect important pentru judecarea justă a prezentei cauze.

85. La caz, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au identificat cu exactitate bunul imobil în care locuiește Cioina Nicolae (pretins de reclamantul/intimat Ciubuc Emanoil că s-ar fi aflat în stăpânire ilegală al recurentului/pârât) și dacă într-adevăr apartamentul în litigiu nr.*****, cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., amplasat în *****, este ocupat abuziv de familia Cioina.

86. Cele nominalizate supra, denotă faptul că Curtea de Apel Chișinău per ansamblu nu a efectuat o apreciere multiaspectuală, completă și nemijlocită probelor administrate la materialele dosarului întru elucidarea circumstanțelor cauzei ce pot duce la emiterea unei hotărâri judecătorești întemeiate și legale, apreciindu-le în mod nerezonabil.

87. În contextul expus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel trebuia să indice cu suficientă claritate motivele pe care și-a întemeiat decizia, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor și probelor dezbaterii.

88. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil (*speța Hiro Balani c. Spaniei, hotărârea din 09 decembrie 1994*).

89. Garanțiile implicite prevăzute la art.6§1 CEDO includ obligația de motivare a hotărârilor judecătorești (H. împotriva Belgiei, 1987, pct. 53, și pentru o reamintire a principiilor, Zayidov împotriva Azerbaidjanului (nr.2), 2022, pct.91). O decizie motivată permite părților să demonstreze că astfel, cauza lor a fost într-adevăr audiată și, prin urmare, să contribuie la o mai bună acceptare a deciziei [*Magnin împotriva Franței (dec.)*, 2012, pct. 29].

90. Deși o instanță internă dispune de o anumită marjă de apreciere în alegerea argumentelor și admiterea probelor, aceasta trebuie să-și justifice activitățile, precizând motivarea deciziilor sale (*Suominen împotriva Finlandei*, 2003, pct. 36; *Carmel Saliba împotriva Maltei*, 2016, pct. 73 și pct. 79).

91. Actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în prezentul litigiu lipsește.

92. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că corectarea erorii instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

93. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

94. În contextul enunțat și în conformitate cu art.431, art.445 alin.(1) lit.c) și alin.(3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI:

Admite recursul declarat de Cioina Nicolae, reprezentat de avocatul Pucas Ina.

Casează integral decizia din 02 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ciubuc Emanoil împotriva lui Cioina Nicolae cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului imobil prin evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Oxana Parfeni